

Uuno Klami

(1900–1961)

SOUVENIR

*viululle ja jousiyhtyeelle
for violin and string ensemble*

(1929)

Esa Ylönen, Eero Kesti (toim. / ed.)

FENNICA GEHRMAN

Uuno Klami: Souvenir viululle ja jousiyhtyeelle

Souvenir on sävellys sooloviululle ja jousiyhtyeelle vuodelta 1929. Säveltäjä Kalevi Aho kuvaa sitä virtuoosisesti ja mielikuvituksellisesti suurelle orkesterille kirjoitetun *Operrredoute*-konserttivalssin pienimuotoiseksi vastineeksi kamarimusiikkikokoonpanolle. Näihin aikoihin myös Klami myi silloiselle Radio-orkesterille sävellyksiään. Radio-orkesteri tarvitsi viihteellisiä pikkukappaleita, ja nämä olivat merkittävä tulonlähde säveltäjälle. Kalevi Ahon mielestä *Souvenirin* ensimmäisessä valssiteemassa on melodista ilmeikkyyttä *Operrredouteakin* enemmän. Teoksen käsikirjoituksessa säveltäjä määrittelee kokoonpanoksi sooloviulun ja kvartetin, mutta partituurista ilmenee, että säestyskokoonpano on suu-rempi. Säveltäjä on myös kirjoittanut rivien alkuun instrumenttinimet monikossa: ”violini, viole, celli, bassi”. Näistä syistä päätellen kokoonpano on paremminkin sooloviulu ja jousiyhtye/jousiorkesteri.

Sävellyksestä oli olemassa selkeät käsin puhtaaksikirjoitetut stemmat, mutta vertasimme säveltäjä Eero Kestin kanssa näitä stemmoja vielä huolellisesti Klamin käsin kirjoittamaan partituuriin, teimme tarvittavat korjaukset ja selkiytimme tekstuuria helpommin luettavaksi. Lisäsimme esimerkiksi selventäviä kromaattisia merkkejä sooloviulukadenssiin tahdissa 1. Klamin tahdeissa 19–20 bassolle ja tahdeissa 21–22 sellolle nuotti nuotilta kirjoittaman glissandon korvasimme normaalilla glissandomerkillä. Selkiytimme nuottitekstuuria muuttamalla tahtien 30, 31, 33 ja 35 viulun ja alttoviulun 16-osakulut 8-osakuluiksi ja lisäämällä niihin triolimerkit. Partituurin tahdissa 33 viulustemmoissa on epäselvästi kirjoitetut soinnut – Klami on ikään kuin kirjoittanut ensin väärän soinnun ja korjannut sen epäselvästi, joten varmistuminen halutusta soinnusta oli hankalaa. Valitsimme kuitenkin muuhun sointukudokseen sopivat sävelet. Tahdissa 38 korjasimme sooloviulustemman heleen väärän sävelen. Tahdeissa 44 ja 45 siirsimme dynaamisia merkkejä alkamaan mielestämme oikeilta kohdilta. Tahdeissa 48, 50 ja 51 lisäsimme unohtuneita dynaamisia merkkejä. Tahdissa 51 lisäsimme unohtuneita kromaattisia merkkejä ja korjasimme viulustemman väärän kaksoisäänen. Tahdeissa 54 ja 55 korjasimme sooloviulun rytmisen nuottikuvan helpommin luettavaksi. Tahdissa 69 säveltäjältä oli unohtunut kaari sellostem-
masta, minkä päätelimme siitä, että seuraavan tahdin ensimmäisen iskun sävel ilman kaartaa olisi ollut väärä. Tahdissa 78 muutimme viulustemman fis-sävelen säveleksi ges, koska tahdin ensimmäisen iskun sointuna on As-duurinoonisointu. Tahdeissa 80–84 lisäsimme puuttuvia kromaattisia merkkejä. Tahdissa 85 muutimme sooloviulun rytmistä nuottikuvaa helpommin luettavaksi. Tahdeissa 99, 101, 103, 117 ja 119 lisäsimme sello- ja kontrabassostemmoihin sekä tahdissa 105 sooloviulustemmaan puuttuvia kromaattisia merkkejä ja lisäsimme tahdin 125 alkuun sieltä unohtuneen palautusmerkin. Lisäsimme myös sooloviulukadenssiin selventäviä kromaattisia merkkejä. Kontrabassostemmassa tahdeissa 134–135 ja sellostemmassa tahdeissa 136–137 on samanlainen hieman epäselvästi kirjoitettu glissandotilanne kuin tahdeissa 19–22, joten korjasimme sen niitä vastaavaksi ja samalla helppolukuisemmaksi. Tahdissa 138 lisäsimme sooloviulustemmaan sieltä unohtuneen palautusmerkin.

Esa Ylönen

Uuno Klamin kamarimusiikkijulkaisusarjaan liittyvä säveltäjän elämästä kertova kirjoitus on ladattavissa osoitteesta <https://fennica.digital/klami/klamichamber.pdf>.

Uuno Klami: Souvenir for violin and string ensemble

Souvenir for solo violin and string ensemble dates from 1929. Kalevi Aho the composer describes it as a small-scale counterpart for chamber ensemble of the virtuoso, imaginatively written *Opennredoute* concert waltz for large orchestra. Klami was selling compositions to the Radio Orchestra at that time in need of light little pieces, and they were a significant source of income for him. In Aho's opinion, the first waltz theme in *Souvenir* is melodically more expressive even than in *Opennredoute*. The manuscript specifies a solo violin and quartet, but the score suggests a larger ensemble. Klami also wrote the instruments in the plural beside the staves: "violini, viole, celli, bassi". To me, a solo violin and string ensemble or string orchestra would thus seem more likely.

Clear, clean-copied, hand-written parts existed of the piece, but after closely comparing these parts with Klami's carefully hand-written score, we made the necessary corrections and the texture easier to read. Thus, for example, we added accidentals in bar 1 of the solo cadenza for the sake of clarity, and we replaced the glissando written out note-for-note in bars 19–20 for bass and bars 21–22 for cello with a normal glissando line. We likewise replaced the semiquaver figures in bars 30,31, 33 and 35 with quavers in the violin and viola parts and added the triplet signs. In the score, the chords in the violin parts at bar 33 are unclear – it is as if Klami first wrote the wrong chord and then made an unclear correction – so we had difficulty determining the desired harmony. We nevertheless chose notes that fitted the rest of the harmonic weave. At bar 38, we corrected the wrong grace note in the solo violin part. In bars 44 and 45 we transferred the dynamics to begin at what we considered to be the right points. In bars 48, 50 and 51 we added the missing dynamics. In bar 51 we added the missing accidentals and corrected the wrong double-stop note in the violin part. In bars 54 and 55 we corrected the rhythm notation in the solo violin part to make it easier to read. In bar 69, Klami had forgotten to add a tie in the cello part, or so we concluded because the note on the first beat of the next bar would otherwise have been wrong. In bar 78 we changed the F-sharp in the violin part to G-flat, because the chord on the first beat of the bar is an A-flat major ninth. In bars 80–84 we added the missing accidentals. In bar 85 we made the rhythm notation of the solo violin part easier to read. We added the missing natural signs in the cello and bass parts in bars 99, 101, 103, 117 and 119 and the solo violin part in bar 105 and at the beginning of bar 125. We also added accidentals to the solo violin cadenza for the sake of clarity. In bars 134–135 of the double bass part and 136–137 of the cello, the glissando is slightly unclearly marked in the same way as in bars 19–22, so we likewise corrected it to make it easier to read. In bar 138 we added the forgotten natural sign to the solo violin part.

Esa Ylönen

Uuno Klami (1900–1961) was an acclaimed orchestral composer whose works in other genres also deserve to be known. This edition of chamber music composed by him between 1917 and 1952 was edited by pianist Esa Ylönen, Chairman of the Uuno Klami Society, and composer Eero Kesti. An introduction to Klami's life and development as composer can be downloaded at

<https://fennica.digital/klami/klamichamber.pdf>.

Suomen kulttuurirahasto on tukenut
julkaisun toimitustyötä.

© 2020 Fennica Gehrman Oy, Helsinki

KL 78.5571

ISMN 979-0-55011-627-6 (score & parts)

Nuottidatan syöttö • notation entered by Petri Marttinen

Nuottien editointi • notation edited by Jani Kyllönen

Käännös • translation Susan Sinisalo

SOUVENIR

For Violin and String Orchestra

UUNO KLAMI (1929)

Rubato

Musical score for Violino solo and Violini 1-4. The Violino solo part features a melodic line with trills and a dynamic marking of *fz*. The Violini 1-4 parts are marked *pizz.* and *fz*.

Musical score for Vno solo. The part features a melodic line with trills and a dynamic marking of *cresc.*

Musical score for Vno solo. The part features a melodic line with trills and a dynamic marking of *fz*.

A Tempo Allegretto, quasi valse

Musical score for Vno solo and Vni 1-4. The Vno solo part features a melodic line with trills and dynamic markings of *fz*, *ff*, and *fp*. The Vni 1-4 parts are marked *fz*, *f*, and *p*.

9

Vno solo

Vni 1

Vni 2

Vle

Vc.

Cb.

pp espr.

f

fz

fz

arco

arco

fp

fp

pizz.

p

15

Vno solo

Vni 1

Vni 2

Vle

Vc.

Cb.

p

arco

p

arco

espr.

tr

tr

arco

gliss.

gliss.

pp

p

B

21

Vno solo

Vni 1

Vni 2

Vle

Vc.

Cb.

f

p

tr

gliss.

gliss.

tr

pizz.

p

FENNICA GEHRMAN

• FINNISH WORKS FOR STRING ORCHESTRA •

Kalevi Aho (1949–)

Chamber Symphony No. 1 (1976)
Chamber Symphony No. 2 (1991–92)
Kirje tuolle puolen – A Letter to the Netherworld (2018)

Joonas Kokkonen (1921–1996)

Music for String Orchestra (1957)
Sinfonia da camera (1962)

Olli Kortekangas (1955–)

Me uskomm' (2001)

Kai Nieminen (1953–)

Spellbound by Winter's Night for 12 strings (2008)

Pehr Henrik Nordgren (1944–2008)

Pelimannimuotokuvia - Portraits of Country Fiddlers Op. 26 (1976)
Concerto for Strings op. 54 (1982)
Cronaca op. 79 (1991)
Rock Score for 19 Strings op. 100 (1997)

Veli-Matti Puumala (1965–)

Memorial Fragment (2008)
Rime (2012–13)

Einojuhani Rautavaara (1928–2016)

Suite for Strings (1952)
Canto I–IV (1960, 1972, 1992)
Suomalainen myytti - A Finnish Myth (1977)
Hommage à Liszt Ferenc (1989)
Adagio celeste (2000)

Aulis Sallinen (1935–)

Aspects of Peltoniemi Hintrik's Funeral March (1969)

Jean Sibelius (1865–1957)

Andante Festivo (JS 34b) for string orchestra and timpani (ad lib)
Rakastava - Der Liebende - The Lover Op. 14 for string orchestra and percussion
Scherzo Op. 4 for string orchestra

KL 78.5571
ISMN 979-0-55011-627-6

